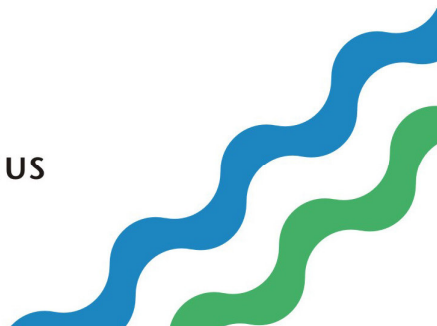

**Maa- ja metsätalousministeriön (MMM) ja
Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen (RKTL)
välinen tulossopimus vuodeksi 2007**

RIISTAN- JA KALANTUTKIMUS

Vuoden 2007 valtion talousarvion pohjalta sovitaan seuraavista Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen tulostavoitteista vuodelle 2007.

1. Vuosien 2008 - 2012 strategiset tavoitteet

1.1. Perustehtäviin vaikuttavat toimintaympäristön muutostrendit

Luonnonvarojen käytössä ja hoidossa vaaditaan kestävyyttä. Kestävässä käytössä otetaan ekologisen ulottuvuuden lisäksi huomioon taloudelliset, yhteisölliset ja sosiaaliset ulottuvuudet aiempaa enemmän. Tehostuneen suojelun ansiosta tai luontaisesti monet aiemmin harvinaiset tai meillä uudet eläinlajit runsastuvat. Suhtautuminen runsastuneisiin lajeihin muuttuu, kun niistä alkaa olla haittaa jopa asumisviihtyvyydelle tai turvallisuudelle. Hirvieläinkantojen säätelyyn tarvitaan uudenlaisia toimintamalleja, kun perinteinen metsästäjäkunta harvenee. Porojen laiduntaminen joutuu entistä enemmän kilpailuun muun maan käytön kanssa. Intressiristiriidat ja konfliktit lisääntyvät.

Ihmisten luontosuhde muuttuu. Ympäristön ja eläinten suojelun arvot vahvistuvat. Suojeluarvot vaikuttavat myös kalastus- ja metsästyskulttuuriin ja poronhoitoon. Osallistamisesta tulee entistä keskeisempi osa päätöksentekomenettelyä. Metsästystä ja kalastusta koskevissa asioissa kuullaan kansalaisia ja järjestöjä. Maa- ja vesialueiden käyttömuotojen yhteiskunnallinen priorisointi ja kilpailu muuttuvat. Asutuksen, vapaa-aikatoimintojen, matkailun ja luonnonsuojelun tarpeet ohittavat entistä herkemmin maa-, metsä- tai kalatalouskäytön tarpeet.

Kala- ja porotalouden alkutuotanto toisaalta keskittyy, toisaalta erikoistuu ja edelleen ammattimaistuu. Yrittäjyyden ja taloudellisen osaamisen merkitys vahvistuu. Kalastajien, kalanviljelijöiden ja poromiesten vanheneminen vähentää yrittäjien määrää, kun kaikille yrittäjille ei ole jatkajia. Pienten yksiköiden alhainen kannattavuus ei houkuttele uusia yrittäjiä. Osa vesiviljelystä luopuvien yritysten lupakapasiteetista siirtyy jatkaville yrityksille, mutta osa voi hävitä. Naapurimaita kireämpi lupapolitiikka on jo siirtänyt kalanviljelyn tuotantoa Ruotsiin ja Luoteis-Venäjälle. Energian hinnan nousu heikentää ammattikalastuksen, poronhoidon yms. ja niihin liittyvien elinkeinojen kannattavuutta.

Elintarvikkeiden kysyntä segmentoituu. Elintarviketurvallisuudella ja eläinsuojelulla on EU-ohjauksessa suuri painoarvo. Tuotteiden ja toiminnan laadun merkitys myös kalaan ja poroon perustuvassa elintarviketuotannossa korostuu. Erikoistuotteiden, kuten terveysvaikutteisten, ekologisten, elämyksiä tuottavien, eettisesti tuotettujen ja alkuperämerkittyjen tuotteiden, kysyntä kasvaa jääden kuitenkin toistaiseksi pieneksi osaksi kokonaistuotantoa.

Itämeren rehevöitymisen seuraukset voivat paikoin haitata kalanviljelyä ja kalastusta. Dioksiinijäämät aiheuttavat ongelmia lohen ja silakan kaupalle. Rannikkovedet särkikalavaltaistuvat, mutta sisävesien kalataloudellinen laatu on parantunut. Talouskalalajien kannat kestävät nykyisenlaajuisen hyödyntämisen, jos istutuksin tuettujen lajien (lohikalat, siiat, kuha, harjus) istutuksia jatketaan. Virtavesien kunnostukset lisäävät vapaa-ajan kalastuksen mahdollisuuksia. Ilmaston hidas muutos jatkuu ja sen vaikutukset alkavat vähitellen näkyä yhä selvemmin elinympäristöissä ja eläinkannoissa. Porolaitumien ylilaidunnuksen vaikutukset pysyvät pitkään joillakin alueilla.

Kalastus, metsästys ja muut luontoon liittyvät harrastukset ovat edelleen tärkeitä suurelle osalle väestöstä. Harrastukset tuotteistuvat ja synnyttävät työpaikkoja liitännäiselinkeinoihin. Kalastus- ja

Toiminta-ajatus

Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos tuottaa tietoa eläinluonnonvarojen kestävästä käytöstä, ylläpitoa ja elinympäristön hoitoa varten sekä edistää toimialansa elinkeino- ja harrastustoimintaa.

Strategiset tavoitteet

- Tuotamme laaja-alaista, biologisen, yhteiskunnallisen ja taloudellisen näkökulman yhdistävää tutkimustietoa päätöksenteon pohjaksi.
- Parannamme tiedon käytäntöön vientiä ja hyödyntämistä.
- Kehitämme verkosto-osaamisen taitoja ja edistämme alan toimijoiden verkottumista kotimaassa ja kansainvälisesti.
- Hyödynnämme asiantuntijaroolia entistä paremmin yhteiskunnallisen vaikuttavuuden kasvattamiseksi.
- Määritämme keihäänkärkialueet erityisesti kansainvälistä toimintaa varten.
- Kohdistamme taloudelliset, tila- ja henkilöstöresurssit strategian mukaisesti.
- Kasvatamme ulkopuolisen rahoituksen osuutta.
- Kehitämme mittausjärjestelmää tukemaan strategisten tavoitteiden toteutumista.

Toimintalinjat

Tutkimuslaitoksen toiminta sopeutetaan vuosien 2007 - 2011 kehysten mukaan keskittymällä tutkimuslaitoksen ydintehtäviin. Tavoitteen saavuttamiseksi toteutetaan tutkimuslaitoksen tuottavuusohjelmaa 2007 – 2011.

Säädöspohjaisia tai vakiintuneita tehtäviä kuten kala- ja riistavarojen arviointia, tilastointia, porolaidunten tilan seurainta, velvoiteistutuksia ja kalaston monimuotoisuuden ylläpitoa jatketaan. Mm. organisaatorakenteisiin liittyvillä kehitystoimilla parannetaan sisäistä yhteistyötä ja erityisesti asiakaspalvelua.

Tutkimuslaitos vahvistaa biologisen, taloudellisen ja yhteiskunnallisen tiedon yhdistämistä tutkimuksessa siten, että ilmiöiden ymmärtäminen tutkimuslaitoksen toimialoilla monipuolistuu ja tutkimuksen kyky palvella päätöksentekoa paranee. Tutkimustulosten hyödynnettävyyttä elinkeino toiminnassa parannetaan.

Tärkeimpien kalojen ja riistaeläinten elinkaaret ja hyödyntäminen katetaan seurannalla ja tutkimuksella. Tutkimuslaitos vahvistaa kaikkien vaiheiden osaamista yhteistyöverkoston kanssa.

Kalankasvatuselinkeino kilpailuedellytyksiä tuetaan kehittämällä kalan laatua ja tuottavuutta parantavia kasvatusmenetelmiä, raputalouden tietopohjaa, jalostamalla tuottavampia viljelykan-toja sekä saattamalla uusia lajeja kannattaviksi viljelylajeiksi. Toteutetaan tutkimusohjelma, jonka tavoitteena on kehittää viljely- ja istutusmenetelmiä siten, että kalanistutusten tuloksellisuus paranee sekä tutkimusohjelma, jonka tavoitteena on auttaa yrityksiä kehittämään ja tuottamaan kannattavasti kuluttajan tarpeita vastaavia kala-, riista- ja poroelintarvikkeita.

Kalaston monimuotoisuuden ylläpitoa sekä tutkimus- ja kehitystoimintaa tukeva viljely pysyy tutkimuslaitoksen vesiviljelyn päätehtävänä. Markkinahintainen myynti saatetaan kannattavaksi. Niiltä osin kuin tämä ei onnistu, alijäämiä tuottavasta toiminnasta ja tuotteista voidaan luopua tai

ne voidaan ulkoistaa. Kehitystyön pääpaino on tutkimuksen ja viljelyn yhteistuotteissa ja niiden markkinoinnissa.

Tutkimuslaitos laajentaa suunnitelmakaudella merkittävästi osaamisen ja tuotteiden vientiä ja kansainvälistä yhteistyötä. Suoran ja alihankintaperusteisen EU-rahoituksen tavoitetasona pidetään yhden miljoonan euron tasoa. Samalla varaudutaan vaikeasti ennakoitavan ja voimakkaasti vaihtelevan EU-rahoituksen hallintaan.

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Tutkimuslaitos tukee MMM:n toimialan yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden saavuttamista seuraavasti.

Tutkimuslaitos

- tutkii kala- ja riistavarojen kestäväää ja monipuolista hyödyntämistä sekä tuottaa kala- ja riistavarojen runsauden tunnusluvut luotettavasti ja ajantasaisesti
- vahvistaa alan elinkeinojen kannattavuuden ja monipuolistamisen kehittymistä tukevaa tutkimusta ja palvelutuotantoa
- ylläpitää kalaston monimuotoisuutta
- hoitaa kalakantojen hoitovelvoitteita ja sopimuskasvatusta
- edistää tietotuotannolla hirven, suurpetojen ja hylkeiden aiheuttamien vahinkojen ehkäisemistä
- edistää porolaidunten kestäväää käyttöä mm. tuottamalla tietoa laidunten käytöstä ja tilasta
- saattaa verkkopalvelujen avulla tutkimustulokset entistä nopeammin päättäjien, yrittäjien sekä neuvonnan, opetuksen ja kansalaisten käyttöön
- tukee asiantuntijana kansallista ja kansainvälistä hallintoa ja päätöksentekoa.

Kala- ja riistavarojen runsauden ja hyödyntämisen seurannassa otetaan huomioon maa- ja metsätalousministeriön strategiset tavoitteet sekä erityisesti kalaston tilan ja riistaeläinten levinneisyyden, runsauden ja vahinkomäärien aiheuttamat muutostarpeet.

2. Vuoden 2007 tulostavoitteet

2.1. Koko tutkimuslaitosta koskevat tavoitteet

Valtiohallinnon linjausten mukaan jatketaan kenttä-, koeasema- ja viljelylaitosverkoston kehittämistä siten, että yksiköiden kokonaismäärä vähenee. TTS-kauden aikana toimipisteiden määrää vähennetään kuudella (viisi tutkimusasemaa ja yksi viljelylaitos). Vuoden 2007 aikana laaditaan suunnitelmat toimipisteiden lakkauttamisesta tuottavuusohjelman mukaan ja käynnistetään osa suunnitelmista.

Tuotetaan tieteellisin kriteerien mukaista korkeatasoista tietoa. Tutkimuslaitoksen kehittämä tuloksellisuuden mittaristo otetaan käyttöön. Projektityöskentelyä evaluointijärjestelmiseen vahvistetaan edelleen. Asiantuntijuutta hyödynnetään mm. lausunnonannoissa ja työryhmissä.

- European Fisheries and Aquaculture organisation EFARO
- EU:n työryhmät, mm. tiede-, tekniikka- ja talouskomiteassa STECF ja ORNIS-komiteassa, Eurostatin - työryhmät

- Euroopan sisävesikalastuskomissio EIFAC
- Kansainväliset kalastuskomissio NASCO
- Kansainvälinen merentutkimusneuvosto ICES komiteoineen ja työryhmineen
- Muuttavien eläinten suojelusopimus, Bonnin sopimus ja Euroopan luonnonvaraisen kasviston ja eläimistön sekä niiden elinympäristön suojelusopimus, Bernin sopimus
- Pohjoismaisen ministerineuvoston alaiset kalataloustutkimusryhmät NAF
- Pohjoismainen riistantutkimuskollegio NKV
- Pohjoismainen porotutkimuselin NOR
- HELCOM

Henkilöstön ammatilliseen kehittämiseen investoidaan edelleen ja tehtäväkiertoa tuetaan mm. uusien tehtävien ja vähäisen rekrytointimahdollisuuden synnyttämän ongelman ratkaisemiseksi. Lisätään henkilöstön taitojen monipuolistamista ja siirtymistä uusille syventymisalaille ja vähennetään aiemmasta voimavarojen käyttöä henkilöstön väitöskirjatoihin. Henkilöstötyötyytyväisyyttä mitataan.

Valtionhallinnon linjausten mukaan lisätään yhteistyötä tutkimuslaitosten ja yliopistojen kanssa mm. kenttätöissä. Erityisesti kehitetään yhteistyötä hallinnonalan muiden tutkimuslaitosten kanssa sekä tutkimuksessa että tukipalveluissa.

Tutkimustulosten levittämistä ja käytäntöön saattamista tehostetaan julkaisu-uudistuksella, joka mahdollistaa julkaisujen entistä laajemman levittämisen sähköisesti.

Tulostavoitteisiin liittyvät tunnusluvut on esitetty liitteessä 1.

a) Toiminnallinen tehokkuus ja sen kehitys osa-alueittain

TAE 2007: Vuonna 2007 voimavaroja suunnataan elinkeinotutkimukseen, kansainvälistymiseen sekä uusien tuotteiden ja tiedonhallinnan kehittämiseen. Kalakantojen hoitamiseksi käytetään arvokalojen sopimuskasvatukseen ja istutuksiin noin 1,1 milj. euroa.

- tutkimuslaitoksen ulkopuolisen rahoituksen osuutta lisätään, menoista katetaan 30 % ulkopuolisella rahoituksella (maksullinen toiminta, EU-rahoitus, yhteistyörahoitus), jotka hankitaan yksityiseltä ja julkiselta sektorilta
- maksullisen toiminnan tuloja sekä yhteistyörahoituksen osuutta pyritään nostamaan
- välittömän ja välillisen EU-rahoituksen tavoitetasona pidetään yhtä miljoonaa euroa
- vesiviljelyn maksullisen toiminnan kannattavuutta parannetaan suunnitelluilla ja aloitetuilla toimenpiteillä
- toteutetaan valmisteltua tuottavuusohjelmaa, mm. suunnitellaan palvelukeskuksen asiakkaaksi siirtymistä.

Tutkimuslaitoksen rahoitusstrategia sekä siihen liittyvät suunnitelmat valmistuvat.

b) Tuotokset, laadunhallinta ja niiden kehitys

TAE 2007: Tuotoksiin ja laadunhallintaan liittyvät tavoitteet:

- asiantuntijatyötä lisätään
- tutkimuksen palvelukykyä päätöksenteossa parannetaan lisäämällä ongelmien käsitteitä toisiinsa liittyen biologisessa, taloudellisessa ja sosiaalisessa ulottuvuudessa

- tieteellistä julkaistutoimintaa tehostetaan
- tutkimuslaitos verkottuu Helsingissä, Joensuussa, Jyväskylässä, Oulussa ja Turussa yliopistojen kanssa muodostaen tutkimusyhteisöjä sekä toimii yhteistyössä kansallisten ja kansainvälisten tutkimuslaitosten kanssa
- yhteiskunnallisen vaikuttavuuden arviointia kehitetään yhteistyössä muiden tutkimuslaitosten kanssa.
- vesiviljelyn, kannanarvioinnin ja tilastoinnin sekä tutkimuksen toimintaa varmistetaan toimintajärjestelmillä.

c) Henkisten voimavarojen hallinta ja kehitys osa-alueittain

TAE 2007: Henkisiin voimavaroihin liittyvät tavoitteet

- henkilötyövuosien määrä laskee tuottavuusohjelman mukaan
- henkilöstön osaamiseen panostamista jatketaan ja osaamista vahvistetaan sosioekonomisessa tutkimuksessa, menetelmätieteissä, projektiosaamisessa ja esimiestyössä
- lisätään työkyvyn ylläpidon tukea
- lisätään henkilöstön kansainvälistymistä tukevaa toimintaa ja edellytyksiä osallistua laajoihin monitieteellisiin ohjelmiin.

d) Tietovarantojen ja tietotekniikan hyödyntämisen tila ja kehitys

Tietojärjestelmät ja infrastruktuuri on lähes kokonaan ulkoistettu. Tuottavuuden parantamisessa suuntaudutaan yhteistyöhön muiden organisaatioiden kanssa. Järjestelmien yhteen toimivuutta, yhteisiä järjestelmiä ja organisaatorajat ylittävien palveluprosessien käyttöönottoa edistetään.

2.2. Keskeiset kehittämistavoitteet sekä tuottavuus- ja investointihankkeet

Toteutetaan vuonna 2006 päivitettyä tuottavuusohjelmaa, jossa on esitetty kuvaus vaikuttavuuden ja tuottavuuden parantamisen tavoitteista ja keinoista sekä edellytyksistä.

Toteutetaan tutkimuslaitoksen vuonna 2006 valmisteltua suunnitelmaa siirtyä talouspalvelujen osalta Valtiokonttorin palvelukeskuksen asiakkaaksi. Henkilöstöpalvelujen osalta laaditaan vastaava suunnitelma ja valmistaudutaan siirtymään Valtiokonttorin palvelukeskuksen asiakkaaksi vuonna 2008.

Perustetaan keskitetty tietokantajärjestelmä pysyvien tutkimustehtävien tietovarantoihin ja liitetään siihen maastotietokanta.

Fyysisten investointien määrä vähennetään ja ne kohdistetaan tuloksellisuuden kannalta tärkeimpiin kohteisiin.

Siirrytään asteittain sisäisen asiakkuuden käyttöön ja sisäisen laskutuksen käyttöä laajennetaan.

Merkittävät tulosaluekohtaiset tavoitteet ja tehtävät

Kala- ja riistavarojen arviointi sekä tilastointi

Käynnistetään kalatietorekisterihanke vesienhoitolain ja -asetuksen mukaisten kalastoseurantojen tuottaman tiedon rekisteröimiseksi ja luokittelemiseksi yhteistyössä kalataloushallinnon ja ympäristöhallinnon kanssa. Hanke ajoittuu vuosille 2007 - 2009.

Laaditaan raportti silakka-, kilohaili-, turska-, lohi-, merialueen kuha- ja Pohjanlahden siikakan-
tojen tilasta vuonna 2006 sekä ennuste vuosille 2007 ja 2008. Raporttiin sisältyvät myös tiedot
Simojoen, Tornionjoen, Tenojoen ja Näätämojoen lohisaaliista ja lohikantojen tilasta. Raportti
toimitetaan ministeriöön 30.6.2007 mennessä.

Valmistellaan lokakuun loppuun mennessä suunnitelma sisävesien kalakantojen arvioimiseksi.

Tuotetaan ajantasaiset tiedot metsäkanalintujen, vesilintujen, hirvieläinten ja suurpetojen runsau-
desta ja lisääntymistuotosta sekä pienten ja keskikokoisten riistanisäkkäiden ja harmaahylkeen
runsaudesta.

Jatketaan hirvikanta-arvioinnin tiedonkeruu- ja raportointijärjestelmän uudistamista ja raportoiti-
daan työn etenemisestä.

Laaditaan viralliset vuotta 2006 koskevat tilastot ammattikalastuksesta merellä ja sisävesillä,
vapaa-ajankalastuksesta, vesiviljelystä, kalan tuottajahinnoista, kalan ulkomaankaupasta ja riis-
tasaaliista. Toteutetaan kalatalouden yritystaloustilasto.

Toteutetaan EU-tiedonkeruuohjelman vaatimukset; suoritetaan vuoden 2007 tiedonkeruu asetuk-
sen mukaisesti, lähetetään vuoden 2008 kansallinen ohjelma ministeriölle 30.5.2007 mennessä
sekä raportoidaan vuoden 2006 tiedonkeruu ministeriölle 30.5.2007 mennessä.

Seurataan merihylkeiden kalastukselle ja kalankasvatukselle aiheuttamia vahinkoja.

Laaditaan suunnitelma suurpetojen aiheuttamien vahinkojen kartoittamisesta ja seurannasta.

Jatketaan vuoteen 2009 kestävää kannanarviointiin ja tilastointiin liittyvän tietovarannon siirtä-
mistä keskitettyihin tietokantoihin ja rekistereihin. Työ aloitetaan suunnitteluvaiheella, jossa kar-
toitetaan tietovarantojen koko, käyttäjät sekä tehdään resurssi- ja aikataulusuunnitelma työn to-
teuttamisesta. Työn etenemisestä raportoidaan ministeriölle vuoden 2007 loppuun mennessä.

Kalantutkimus

Jatketaan kalaistutusten tulosten selvittämiseen ja parantamiseen liittyvän tutkimusohjelman (2006-2012)
toteuttamista. Vuonna 2007 raportoidaan saimaannieriän alttiudesta kaihille sekä evävaurioiden ja var-
haiskypsyyden esiintymisestä ja vaikutuksesta niiden eloonjääntiin nevanlohen vaelluspoikasilla.

Jatketaan Saimaan lohen luonnonvaraisen lisääntymisen elvyttämiseen tähtäviä tutkimuksia. Vuonna
2007 jatketaan kudulle palaavien lohien ja vaellukselle lähtevien smolttien akustisia telemetriatutkimuk-
sia.

Saimaan nieriän monimuotoisuuden säilyttämiseen ja kannan elvyttämiseen liittyvästä tutkimuskokonai-
suudesta laaditaan suunnitelma hankkeen jatkotoimenpiteiksi.

Jatketaan lohen kotiuttamisohjelman seurantatutkimuksia Kuivajoella, Kiiminkijoella ja Simojoella.

Jatketaan tutkimusta Pohjanlahdella harjoitettavan valikoivan lohenkalastuksen vaikutuksista luonnonva-
raisiin lohikantoihin.

Jatketaan Itämeren lohien M74-oireyhtymän seuranta ja laaditaan raportti vuoden 2007 tilanteesta.

Jatketaan merkittyjen istutuskalojen seuranta Inarijärvellä. Vuonna 2007 laaditaan raportti kutuikäisiksi kasvaneiden järvitaimenistukkaiden kutuvaelluksesta ja niiden osuudesta kudulle nousevassa järvi-taimenkannassa.

Jatketaan jokien ja järvien kalastoperusteista ekologisen tilan luokittelun kehittämistä sekä käynnistetään vesienhoitolain ja -asetuksen mukaiset kalaston perusseurannat. Raportoidaan työn edistymisestä ministeriölle vuoden loppuun mennessä.

Jatketaan raputalousohjelman (2006-2012) toteuttamista. Vuonna 2007 päivitetään Raputalousohjelmaa 1989-2004 vuosien 2005-2006 tiedoilla ja liitetään katsaukseen rapuruton esiintymisvesiä koskeva tietokanta ja julkaistaan katsaus.

Elinkeino- ja yhteiskuntatutkimus

Tiedotetaan ammattikunnalle Suomessa kaupan olevien suomukalojen markkinoita ja hinnannuodostusta koskevan päättyneen hankkeen tulokset.

Jatketaan vuosille 2006-2012 ajoittuvaa kala-, riista- ja poroelintarviketalouden tutkimusohjelmaa.

- Vuosina 2006-2007 tutkitaan kala- ja poroelintarvikkeiden asemaa suurtalouksissa sekä poronlihaa vähittäiskaupassa.
- Jatketaan hanketta, jonka tavoitteena on vuoden 2007 loppuun mennessä tuottaa kokeelliset lähtötiedot siian valintajalostusohjelmalle.
- Jatketaan tutkimushanketta, jonka tavoitteena on tuottaa tiedot, jotka tekisivät mahdolliseksi kuhan viljelyn ruokakalaksi. Toteutetaan kehitys- ja testaustyö, jonka tavoitteena on löytää parempia alkutuotantomenetelmiä sekä uusien ruokakalalajien että suojeltavien kalakantojen viljelyyn.
- Käynnistetään tutkimushanke viljelyn siian laadusta kalan tarjontaketjussa.

Tuotetaan Kalatalousbarometri 2007: Yritysten taloudelliset näkymät.

Jatketaan riistatalouden sosioekonomista tutkimuskokonaisuutta osana laajempaa tutkimusohjelmaa. Käynnistetään hanke hirven yhteiskunnallisen merkityksen arvioimiseksi.

Jatketaan vuonna 2006 käynnistynyttä Kuinka Suomi kalastaa –tutkimushanketta.

Riistantutkimus

Jatketaan vuoden 2007 loppuun asti kestävästä tutkimuskokonaisuudesta karhun ja suden populaattiorakenteesta, liikkuvuudesta, levittäytymisestä ja suhteesta ihmistoimintoihin sekä osallistutaan Pohjoismaiden, Baltian ja Venäjän yhteiseen hankkeeseen suurpetokantojen geneettisen rakenteen selvittämiseksi. Valmistellaan loppuraportti.

Jatketaan vuoden 2009 loppuun asti kestävästä tutkimushanketta metsäkanalintujen elinympäristö- ja tilatarpeista metsätalouksessa.

Jatketaan vuoden 2008 loppuun asti kestävästä tutkimushanketta vesilintusaaliin rakenteesta.

Laaditaan suunnitelma peltopyyn kannanhoitosuunnitelman toteuttamiseen liittyvästä kannan seurannan ja siihen liittyvän muun tutkimuksen järjestämisestä.

Porontutkimus

Jatketaan porolaidunten tilan seurantaan ja raportoidaan seurannan tulokset sekä kehitetään edelleen laiduninventointimenetelmää.

Vesiviljely

Jatketaan kirjolohen ja siian valintajalostusohjelmia ja luodaan valmius kustannustehokkaiden molekyylogeneettisten menetelmien hyödyntämiselle jalostusohjelmien toteutuksessa.

Saatetaan loppuun vesiviljelyn palvelujen ja tuotteiden kansainvälistä hyödyntämistä koskeva suunnittelu.

Istutetaan vuonna 2007 eri kohdevesistöihin lohen, meritaimenen, järvilohen, saimaannieriän ja vaellussiian poikasia. Istutusmäärät on esitetty liitetaulukossa 3.

3. Taloudelliset voimavarat

Tutkimuslaitokselle arvioidaan vuonna 2007 kertyvän toiminnan tuottoja yhteensä 4,84 milj. euroa, josta maksullisen toiminnan tuotot ovat 1,93 milj. euroa, vuokrat ja käyttökorvaukset 0,16 milj. euroa ja muut toiminnan tuotot 2,75 milj. euroa. Muun toiminnan tuotot sisältävät EU:lta, valtionhallinnolta ja sen ulkopuolelta yhteistoiminnasta saatavat tuotot. Toiminnan kuluksi ennakoidaan 24,05 milj. euroa. Toiminnan kulujen arvioidaan laskevan hieman vuoden 2006 tasosta. Kulurakenteessa ei ennakoida tapahtuvan suuria muutoksia. Käyttöomaisuusinvestointien määrä laskee 0,15 milj. euroon; lasku johtuu kirjauskäytäntöjen muutoksesta.

Valtion talousarviossa on tutkimuslaitoksen toimintamenoihin vuodelle 2007 osoitettu 16,4 milj. euroa. Lisäksi ennakoidaan vuodelta 2006 siirtyvän toimintameno-rahoitusta arvokalojen sopimuskasvatukseen (sidottu kasvatussopimuksin) ja kalanviljelylaitoksien perusparannukseen tarkoitettua rahoitusta 3,5 milj. euroa. Toimintamomentille budjetoidaan tuloja 4,4 milj. euroa. Sekä bruttotulojen että bruttomenojen lisäys johtuu valtion yhteistoiminnasta saatavien tuottojen ja kulujen nettouttamisesta tutkimuslaitoksen toimintamenoihin. Näitä menoja vastaavat henkilötyövuodet on nettoutettu vuoden 2005 talousarviossa. Nettoutettavia yhteistoiminnan tuottoja ja kuluja arvioidaan kertyvän 1,6 milj. euroa. Muilta momenteilta tulevaa rahoitusta arvioidaan olevan 2,1 milj. euroa, josta Inarin järven säännöstelyistä aiheutuviin hoitotoimenpiteisiin varattua rahoitusta on 0,70 milj. euroa ja muuta erittelemätöntä rahoitusta 1,4 milj. euroa. Muu erittelemättömän talousarviorahoituksen osuus vähenee nettouttamisesta johtuen. Muu erittelemätön talousarviorahoitus pitää sisällään Suomen Akatemialta tulevan rahoituksen, yhteistutkimusrahoituksen sekä hirvieläinten ja petoeläinten vahinkojen korvaamiseen tarkoitettua rahoituksen.

4. Seuranta ja raportointi

Asetettujen tulostavoitteiden toteutumista seurataan syyskuun 30. päivään 2007 mennessä laadittavan tutkimuslaitoksen väliraportin sekä maaliskuun 15. päivään 2008 mennessä laadittavan tutkimuslaitoksen toimintakertomuksen perusteella. Tulostavoitteisiin liittyvien tunnuslukujen toteutumisesta raportoidaan toimintakertomuksessa. Lisäksi tutkimuslaitos voi tarvittaessa raportoida tai ministeriön kanssa keskustella tulostavoitteiden toteutumasta sekä merkittävistä poikkeamista, jotka tulisi ottaa huomioon tutkimuslaitoksen toiminnassa tai ohjauksessa.

Helsingissä, 1 päivänä helmikuuta 2007.

Juha Korkeaoja
Maa- ja metsätalousministeri

Eero Helle
Ylijohtaja

Seppo Havu
Osastopäällikkö

Liite 1. Tuloksellisuuden tunnusluvut

Selite	Toteuma 2005	Tavoite 2006	Ennuste 2006	Tavoite 2007
a) Toiminnallinen tehokkuus				
Taloudellisuus:				
Toiminnan kustannukset				
<i>Kala- ja riistavarojen arviointi sekä tilastointi</i>	2,23	2,27	2,23	2,28
<i>Kalantutkimus</i>	7,09	7,35	7,10	7,04
<i>Elinkeino- ja yhteiskuntatutkimus</i>	2,33	2,69	2,40	2,37
<i>Riistantutkimus</i>	3,14	2,95	3,15	3,04
<i>Porontutkimus</i>	0,59	0,70	0,60	0,60
<i>Kalakantojen hoito</i>	2,58	2,30	2,50	2,49
<i>Vesiviljely</i>	5,03	4,35	5,00	4,96
<i>Muu palvelutuotanto</i>	0,25	0,35	0,30	0,30
<i>Yhteensä</i>	23,24	22,96	23,28	23,08
Yksikkökustannukset				
<i>Kanta-arviot ¹⁾</i>	142 489	-	142 500	142 500
<i>Tilastot ¹⁾</i>	55 559	-	55 600	55 600
<i>Mäti, litraa</i>	298	270	270	270
<i>Laitospoikaset, py à 50 g /kpl</i>	1,18	1,19	1,19	1,19
<i>Luonnonravintopoikaset py à 5 g /kpl</i>	0,14	0,14	0,14	0,14
Muut taloudellisuusluvut				
<i>Ulkopuolisen rahoituksen osuus kokonaisrahoituksesta</i>	27 %	30 %	30 %	30 %
<i>Tilakustannukset/htv ¹⁾</i>	8 505	-	8 598	8 707
Tuottavuus:				
<i>Tutkimustoiminnan ja asiantuntijatehtävien kokonaiskustannukset/tutkijahtv 1 000 € ¹⁾²⁾</i>	185	-	185	185
<i>Asiantuntijatarkastetut tieteelliset artikkelit/tutkijahtv, kpl ¹⁾²⁾</i>	0,8	-	0,8	0,8
<i>Muut julkaisut/tutkijahtv, kpl ¹⁾²⁾</i>	2,7	-	2,7	2,7
<i>Kanta-arviot kpl/htv ¹⁾</i>	0,54	-	0,54	0,52
<i>Tilastot kpl/htv ¹⁾</i>	1,67	-	1,65	1,65
<i>Mäti, litraa</i>	383	390	390	390
<i>Laitospoikaset, 1 000 py à 50 g /kpl</i>	119 785	112 000	112 000	112 000
<i>Luonnonravintopoikaset 1 000 py à 5 g /kpl</i>	945 532	780 000	780 000	780 000

Selite	Toteuma 2005	Tavoite 2006	Ennuste 2006	Tavoite 2007
Maksullinen toiminta, 1000€				
<i>Tutkimus-, tilasto- ja palvelusuoritteet</i>				
<i>Maksullisen toiminnan tuotot</i>	835	845	845	850
<i>Maksullisen toiminnan kokonaiskustannukset</i>	720	725	725	730
<i>Kustannusvastaavuus (tuotot-kustannukset)</i>	115	120	120	120
<i>Kustannusvastaavuus, %</i>	116	117	117	116
<i>Vesiviljelytuotteet</i>				
<i>Maksullisen toiminnan tuotot</i>	1079	1090	1090	1080
<i>Maksullisen toiminnan kokonaiskustannukset</i>	1707	1550	1550	1510
<i>Kustannusvastaavuus (tuotot-kustannukset)</i>	-628	-460	-460	-430
<i>Kustannusvastaavuus, %</i>	63	70	70	72
Yhteisrahoitteinen toiminta, 1000€				
<i>Yhteisrahoitteisen toiminnan tulot</i>				
- muilta valtion virastoilta saatava rahoitus	2 954	2 880	2 880	2 900
- EU:lta saatava rahoitus	185	300	300	300
- muu valtionhallinnon ulkopuolinen rahoitus	616	400	400	400
- yhteistoiminnan muut tuotot	45	50	50	50
<i>Tulot yhteensä</i>	3 800	3 630	3 630	3 650
<i>Hankkeiden kokonaiskustannukset</i>	11 351	11 990	11 990	11 990
<i>Kustannusvastaavuus (tulot-kustannukset)</i>	-7 551	-8 360	-8 360	-8 340
<i>Kustannusvastaavuus, %</i>	33	30	30	30
b-c) <u>Tuotokset ja laadunhallinta</u>				
<i>Annetut lausunnot ¹⁾</i>	106	-	104	105
<i>Työryhmäjäsennydet ¹⁾</i>	256	-	250	260
<i>Tieteelliset julkaisut</i>	80	90	80	80
<i>Kanta-arviot ja tilastot ¹⁾</i>	18	-	18	19
<i>Mäti, litraa</i>	4 955	4 300	4 200	4 250
<i>Laitospoikaset, 1 000 py à 50 g /kpl</i>	1 494	1 250	1 150	1 225
<i>Luonnonravintopoikaset 1 000 py à 5 g /kpl</i>	1 773	1 700	1 750	1 130
<i>Emokalat ja ravut, kantoja mädintuotannossa kpl</i>	62	62	62	62
<i>Maitia maitipankissa, kantoja tallennettu kpl</i>	42	42	42	42

Selite	Toteuma 2005	Tavoite 2006 ³⁾	Ennuste 2006	Tavoite 2007
d) Henkisten voimavarojen hallinta				
Henkilöstömäärä, henkilötyövuotta				
<i>Kala- ja riistavarojen arviointi sekä tilastointi</i>	37	24	37	38
<i>Kalantutkimus</i>	111	101	110	108
<i>Elinkeino- ja yhteiskuntatutkimus</i>	31	32	32	32
<i>Riistantutkimus</i>	43	39	43	41
<i>Porontutkimus</i>	7	8	7	7
<i>Kalakantojen hoito</i>	13	9	13	13
<i>Vesiviljely</i>	75	62	75	74
<i>Muu palvelutuotanto</i>	4	48	4	4
<i>Yhteensä</i>	321	323	321	317
Henkilöstörakenne, htv ¹⁾				
<i>Johtajat</i>	7	-	7	7
<i>Tutkijat ²⁾</i>	97	-	98	98
<i>Vesiviljelyhenkilöstö</i>	67	-	66	65
<i>Muu henkilöstö</i>	150	-	150	147
<i>Yhteensä</i>	321	-	321	317
Henkilöstömenojen % osuus kokonaismenoista	56 %	55 %	55 %	55 %
Henkilöstön hyvinvointi				
<i>Sairauspoissaolot, työpäivää/henkilötyövuosi</i>	8,0	6,5	6,5	6,5
<i>1-3 sairauspäivän tapausten osuus kaikista sairaustapauksista</i>	79,0	79,0	79,0	79,0
<i>Terveysprosentti, ilman sairauspoissaoloja olleiden henkilöiden lukumäärän %-osuus</i>	43,0	36,0	36,0	40,0
Osaaminen				
<i>Koulutustasoindeksi</i>	5,0	5,3	5,3	5,3
<i>Korkeakoulu- ja yliopistotason tutkinnon suorittaneiden %-osuus henkilöstöstä</i>	43,6	44,0	44,0	45,0
<i>Tutkijakoulutuksen (lissensiatin ja tohtorin tutkinnon) suorittaneiden %-osuus henkilöstöstä</i>	16,5	17,0	17,0	17,0
¹⁾ Ei asetettu tavoitetta vuodelle 2006				
²⁾ Tutkijamäärä virheellinen vuoden 2007 talousarvioesityksessä				
³⁾ Vuoden 2006 sopimuksessa tavoiteluvut eivät olleet vöyrytettyjä				

Liite 2. Taloudelliset voimavarat

	Tilinpäätös 2005	Ennuste 2006	TAE 2007	Tulosop. 2007
TUOTTO JA KULULASKELMA, 1000€				
Toiminnan tuotot	5 031	4 779	-	4 840
Maksullisen toiminnan tuotot	1 860	1 935	-	1 930
Vuokrat ja käyttökorvaukset	166	164	-	160
Muut toiminnan tuotot	3 005	2 680	-	2 750
Toiminnan kulut	23 552	24 303	-	24 053
Ostot tilikauden aikana	2 821	2 915	-	2 973
Henkilöstökulut	13 251	13 525	-	13 360
Vuokrat	2 875	2 877	-	2 760
Palvelujen ostot	3 245	3 430	-	3 400
Muut kulut	1 100	1 008	-	1 028
Valmisteveraston lisäys (-) tai vähennys (+)	-105	-75	-	-77
Valmistus omaan käyttöön	-1 070	-835	-	-852
Poistot	859	850	-	840
Sisäiset kulut	570	605	-	617
Rahoitustuotot ja -kulut (netto)	0	0	-	0
Satunnaiset tuotot ja (-)kulut (netto)	6	3	-	3
Tuotot - kulut	-18 521	-19 524	-	-19 213
Käyttöomaisuusinvestoinnit, 1000€	258	130	-	150
TOIMINNAN RAHOITUS, 1000 €				
- toimintamomentin bruttotulot ³⁾	3 079	2 895	4 410	4 410
- toimintamomentin bruttomenot ³⁾	20 196	21 816	21 807	21 807
Toimintameno-rahoitus, netto ¹⁾	17 117	18 921	17 397	17 397
josta: - saman vuoden määräraha (TA+LTAt)	16 786	16 597	16 397	16 397
- edelliseltä vuodelta siirtynyt mr ²⁾	6 155	5 824	3 500	3 500
- seuraavalle vuodelle siirtyvä mr ²⁾	5 824	3 500	2 500	2 500
Muilta momenteilta tuleva rahoitus yhteensä	3 952	3 689	2 100	2 100
- Mom. 30.51.22 Vesivarojen käytön ja hoidon menot	667	689	700	700
- muu erittelemätön talousarviorahoitus ³⁾	3 285	3 000	1 400	1 400

¹⁾ Toimintamomenttien luvut sisältävät arvokalojen sopimuskasvatustoimintaan (mom. 24) ja kalanviljelylaitoksiin ja tutkimusasemien perusparannukseen (mom. 74) tarkoitettua rahoitusta. Kyseiset momentit on yhdistetty toimintamomentille vuodesta 2005 alkaen.

²⁾ Sisältää sopimuskasvatuksen seuraavan vuoden sopimukseen varatun rahoituksen

³⁾ Vuonna 2007 valtion yhteistoiminnasta saadut tuotot ja menot on nettoutettu toimintamomentille Nettotuloksen johdosta toimintamenojen bruttotulot ja menot kasvavat ja muu erittelemätön talousarviorahoitus vähenee 1,6 milj. euroa

Liite 3. Istutukset vuonna 2007

Istutetaan vuonna 2007 eri kohdevesistöihin lohen, meritaimenen, järvilohen, saimaannierian ja vaellussiian poikasia seuraavat määrät. Kalat, jotka istutetaan vain tutkimustarkoituksessa, on merkitty taulukkoon (T):llä; T1 = istutus-kantavertailu, T2 = villi/viljelty-kantavertailu.

<i>Istutusalue</i>	<i>Istutusvesi</i>	<i>Istutuskanta</i>	<i>Jokipoikanen 1-vuotias</i>	<i>Vaelluspoikanen 2-vuotias</i>
LOHI	YHTEENSÄ		590 000	465 000
Suomenlahti	Kymijoki	Neva	100 000	102 000
	Kymijoki	Tornionjoki		2 000 T1
	Vantaanjoki	Neva	50 000	20 000
Saaristomeri	Paimionjoki	Neva		6 000
	Aurajoki	Neva		30 000
Selkämeri	Kokemäenjoki	Neva		2 000 T1
		Tornionjoki		162 000
	Merikarvianjoki	Tornionjoki		42 000
		Simojoki		15 000
Perämeri	Perhonjoki	Oulujoki	40 000	
		Tornionjoki		38 000
	Pyhäjoki	Oulujoki	40 000	
		Tornionjoki		32 000
	Kiiminkijoki	Iijoki	260 000	
	Kuivajoki	Simojoki	100 000	6 000
	Simojoki	Simojoki		4 000 T2
Tornionjoki	Tornionjoki		4 000 T2	
MERITAIMEN	YHTEENSÄ		261 000	32 000
Suomenlahti	Ingarskilanjoki	Ingarskilanjoki	3 000	13 000
Selkämeri	Isojoki	Isojoki	20 000	2 000
Perämeri	Lestijoki	Lestijoki	25 000	2 000
	Perhonjoki	Lestijoki	20 000	
	Kiiminkijoki	Iijoki	50 000	5 000
	Tornionjoki	Tornionjoki	150 000	10 000
JÄRVILOHI	YHTEENSÄ		20 000	70 000
Saimaa	Pielisjoki	Vuoksen vesistö		50 000
	Ala-Koitaajoki	Vuoksen vesistö	10 000	
Pielinen	Lieksanjoki	Vuoksen vesistö	10 000	20 000
NIERIÄ				
Vuoksen vesistö	Saimaa	Vuoksen vesistö	30 000	
VAELLUSIIKA, 1-kesäinen				
Perämeri	Tornionjoki	Tornionjoki, kesä	150 000	